

İÇME-KULLANMA SUYU HAVZALARININ KORUNMASINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan bütün yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının kalitesinin ve miktarının korunmasına ve iyileştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan bütün yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 410 uncu ve 421 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Atık: Her türlü üretim ve tüketim faaliyetleri sonunda, fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleriyle karışıkları alıcı ortamların doğal bileşim ve özelliklerinin değişmesine yol açarak doğrudan veya dolaylı zararlara yol açabilen ve ortamın kullanım potansiyelini etkileyen katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerle birlikte atık enerjiyi,

b) Atıksu: Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucunda kirlenmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş sular ile maden ocakları ve cevher hazırlama tesislerinden kaynaklanan sular ve yapılaşmış kaplamalı ve kaplamasız şehir bölgelerinden cadde, otopark ve benzeri alanlardan yağışların yüzey veya yüzeyaltı akışa dönüşmesi sonucunda gelen suları,

c) Atıksu altyapı tesisleri: Evsel ve endüstriyel atıksuları münferit veya müşterek toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların nihai bertarafının sağlandığı sistem ve tesislerin tamamını,

ç) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

d) Bakım-onarım: Yapılarda derz, iç ve dış sıva, boya, badana, oluk dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması işlemlerini,

e) Çevresel kalite standardı: Belli bir kirleticinin ya da kirleticisi gruplarının suda, dip çökeltisinde veya biyotada insan sağlığı ve çevreyi korumak için aşmaması gereken konsantrasyonları,

f) Deşarj: Sulamadan dönen drenaj sularının kıyıda veya uygun mühendislik yapıları kullanılarak toprağa sızdırılması hariç olmak üzere, atıksuların arıtılmaksızın veya arıtıldıktan sonra doğrudan veya dolaylı olarak sistemli bir şekilde alıcı ortama boşaltılmasını,

g) Endüstriyel atıksu: Herhangi bir ticari ya da endüstriyel faaliyetin yürütüldüğü alanlardan, evsel atıksu ve yağmur suyu dışında kaynaklanan atıksuları,

ğ) Evsel atıksu: Yaygın olarak yerleşim bölgelerinden ve yoğunlukla evsel faaliyetler ile insanların günlük yaşam faaliyetlerinin yer aldığı okul, hastane, otel gibi hizmet sektörlerinden kaynaklanan atıksuları,

h) Günübirlik tesis: Kamp ve konaklama birimi ihtiva etmeyen, duş, tuvalet, gölgelik, soyunma kabini, yeme-içme, eğlence ve sportif faaliyetler gibi imkânları günübirlik olarak sağlayan ve sökülüp takılabilir nitelikteki yapıları,

ı) İçme-kullanma suyu: Özellikleri 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiş olan ve insanların günlük ihtiyaçlarını karşılamak için kullandıkları suları,

i) İçme-kullanma suyu havzası: İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının tabii su toplama alanını,

j) İçme-kullanma suyu havzası koruma planı: İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu havzalarının korunması, kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmiş ise iyileştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla yapılan ve o havzaya özel hükümleri tanımlayan planı,

k) İçme suyu güvenliği: İçme-kullanma sularının kimyasal, mikrobiyolojik ve radyoaktif madde içeriğinin hayat boyu tüketim neticesinde oluşabilecek etkiler de göz önünde bulundurulduğunda insan sağlığını olumsuz etkilememesini ve ayrıca fiziksel ve estetik parametreler açısından da kullanıma uygun nitelikte ve miktar olarak yeterli olmasını,

l) İçme suyu güvenliği planı: İçme suyu güvenliğinin temini amacıyla; içme-kullanma suyunun temin edildiği yerüstü ve yeraltı su kütlesini ve beslenme alanını, su alma yapısını, isale hatlarını, arıtma tesisini, depoları ve dağıtım şebekelerini

içerecek şekilde içme suyu temin ve dağıtım sisteminin bütününde su kalitesi ve miktarını olumsuz etkileyebilecek veya sistemin verimli bir şekilde çalışmasını engelleyebilecek tehlikelerin belirlenmesi, uygun bir risk analizi yöntemiyle tehlikelerin önceliklendirilerek gerekli tedbirlerin belirlenmesi, uygulanması ve etkili olup olmadığının izlenmesini kapsayan planı,

m) İskân dışı alan: Her ölçekteki imar planı sınırı, yerleşik alan sınırı, belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarlarının dışında kalan alanları,

n) İyi tarım uygulamaları: 7/12/2010 tarihli ve 27778 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik kapsamındaki zirai faaliyetleri,

o) Katı atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddeleri ve arıtma çamurunu,

ö) Kentsel atıksu: Evsel atıksuyu ya da evsel atıksuyun endüstriyel atıksu ve/veya yağmur suyu ile karışımını,

p) Kirletici: Suyun fiziksel, kimyasal, biyolojik veya radyolojik karakterini değişikliğe uğratabilen, insan yapımı veya insan faaliyetlerinden kaynaklanan her türlü maddeyi,

r) Köy yerleşik alanı ve civarı: Özellikleri 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinde tanımlanan alanları,

s) Maksimum su seviyesi: Bir taşkın veya rezervuar işletmesi sırasında erişilen en yüksek su seviyesini,

ş) Mesire yeri: Toplumun dinlenme, eğlenme ve spor gibi çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak, yurdun güzelliğine katkı sağlamak ve turistik hareketlere imkân vermek amacıyla, gerekli yapı, tesis ve donatılarla kullanıma ayrılan, halkın günübirlik ihtiyaçlarını karşılayan, rekreasyonel ve estetik kaynak değerlerine sahip orman rejimine tabi alanları,

t) Mevcut yapı: Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevzuata uygun olarak gerekli izinleri almış yapıları,

u) Mücavir alan: İmar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanları,

ü) Nehir havzası: 17/10/2012 tarihli ve 28444 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Havzalarının Korunması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelikte tanımlanan doğal alanı,

v) Organik tarım faaliyetleri: 18/8/2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik kapsamında tanımlanan işlemleri,

y) Rekreasyon alanları: Yerleşim yerlerinin açık ve yeşil alan ihtiyacı başta olmak üzere, yerleşim alanı içinde veya çevresinde günübirlik kullanıma yönelik ve imar planı kararı ile belirlenmiş; eğlence, dinlenme, piknik ihtiyaçlarını karşılayan günübirlik tesislerin yer aldığı alanları,

z) Riskli yapı: 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunda tanımlanan yapıları,

aa) Su yapısı: Taşkın koruma ile erozyon ve rüsubat kontrol yapıları gibi dere ıslah yapıları hariç olmak üzere akarsu yatağı üzerinde suyu biriktirmek ve yönlendirmek için yapılan yapıları,

bb) Tehlikeli atık: 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinde tanımlanan atıkları,

cc) Tehlikeli maddeler: Su ve çevresi için önemli risk teşkil eden ve zehirlilik, kalıcılık ve biyolojik birikme özelliğinde olan madde veya madde gruplarını,

çç) TSE: Türk Standardları Enstitüsünü,

dd) Yeraltı suyu: Bir kuyuya ya da kaynağa önemli miktarda su sağlama kapasitesine sahip bir jeolojik formasyon veya formasyon grubunda bulunan durgun veya hareket halindeki suları,

ee) Yerüstü suyu: Yeraltı suları haricindeki bütün iç sular, geçiş suları ve kıyı sularını,

ff) Zati ihtiyaç: Bir ailenin asgari geçimini sürdürebilmesi için ihtiyaç duyulan ve ilgili valilik tarafından ailenin diğer gelir kaynakları da göz önünde bulundurularak belirlenen azami hayvan sayısını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler ve Planlamaya İlişkin Hususlar

İlkeler

MADDE 5 – (1) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının kalitesinin ve miktarının korunmasında ve iyileştirilmesinde;

a) İçme-kullanma suyunun kaynağındaki su kalitesinin, insan sağlığını tehlikeye atmayacak ve içme-kullanma suyu olarak kullanılması için gerekli olan arıtma ihtiyaçlarını ve maliyetlerini en aza indirecek şekilde korunması veya iyileştirilmesi,

b) İçme-kullanma suyu kaynaklarının kalitesini ve miktarını olumsuz yönde etkileyecek unsurların kaynağında asgari düzeye indirilmesi, kontrol edilmesi ve bertarafının sağlanması,

c) İçme-kullanma suyu havzası koruma planının hazırlanmasında katılımcı bir yaklaşımın benimsenmesi ve bu planların nehir havza yönetim planı ile bütünleştirilmesi,

ç) İçme-kullanma suyu havzası koruma planı yapılıncaya kadar Havza Koruma Eylem Planları ve daha sonra içme-kullanma suyu havzası koruma planı esas alınarak noktasal ve yayılı kaynaklı atıksular ile ilgili tedbirlerin ilgili kurumlar tarafından alınması,

d) İçme-kullanma suyu havzalarında teknik açıdan uygun olan ağaçlandırma ve erozyon kontrolü tedbirlerinin alınması,

e) İçme-kullanma suyu havzalarında organik tarım faaliyetlerine veya iyi tarım uygulamalarına geçilmesinin teşvik edilmesi,

f) İçme-kullanma suyu temin edilen su kaynaklarının korunmasına yönelik denetimlerin öncelikli olarak yapılması,

g) İçme-kullanma suyu temin edilen su kaynaklarında 11/2/2014 tarihli ve 28910 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yüzeysel Sular ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmelik kapsamında izlemelerin yapılması,

ğ) İçme-kullanma suyunu kullanan idare veya idarelerce eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerinin etkin ve sürekli olarak yapılması, suyun verimli kullanımının ve kullanılmış suların yeniden kullanımının teşvik edilmesi,

h) **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064) 6/7/2019 tarihli ve 30823 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İçme Suyu Temin Edilen Suların Kalitesi ve Arıtılması Hakkında Yönetmelik** hükümlerine göre yerüstü içme-kullanma suyu kaynağı kalitesinin A1 kategorisine getirilmesi,

ı) **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064) İçme Suyu Temin Edilen Suların Kalitesi ve Arıtılması Hakkında Yönetmelikte** yer almayan parametreler için 30/11/2012 tarihli ve 28483 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde belirtilen çevresel kalite standartlarının sağlanması, esastır.

Planlamaya ilişkin hususlar

MADDE 6 – (Değişik:RG-10/3/2020-31064)

(1) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarının korunması amacıyla; her bir içme-kullanma suyu havzasının özellikleri dikkate alınarak bilimsel bir çalışma ile içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanır. İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanincaya kadar bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tedbirler alınır. Ancak, bu Yönetmelikte düzenlenen faaliyetler dışında farklı bir talebin iletilmesi durumunda Bakanlıkça görüş oluşturulur, ihtiyaç duyulması halinde talep sahibi gerçek ve tüzel kişilerce bilimsel ve teknik rapor hazırlanır veya hazırlattırılır ve Bakanlığa iletilir.

(2) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynaklarına başka bir su kaynağından aktarma yapılması durumunda, su alınan ve su aktarılan havzalar için münferit veya müşterek içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanır. İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanincaya kadar başka bir su kaynağından aktarma yapılması durumunda su alınan havza için uygulanacak hükümler Bakanlıkça belirlenir.

(3) İçme-kullanma suyunun, içme-kullanma suyu amaçlı bir baraj gölünün mansabında yer alan bent, regülatör ve benzeri su alma yapısı marifetiyle temin edilmesi durumunda, mezkûr baraj gölü havzasında 8 inci, 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 12 nci maddelerde, su alma yapısı için 13 üncü maddede belirtilen hükümler geçerlidir.

(4) İçme-kullanma suyunun, içme-kullanma suyu amacı bulunmayan bir baraj gölünün mansabında yer alan bent, regülatör ve benzeri su alma yapısı marifetiyle temin edilmesi durumunda sadece su alma yapısı için 13 üncü maddede belirtilen hükümler geçerlidir. Ancak içme-kullanma suyu havza koruma planı kapsamında bilimsel ve teknik çalışmalarla desteklenmesi halinde baraj gölü için de koruma alanları ve koruma esasları belirlenebilir.

(5) İçme-kullanma suyu temin edilen ve edilmesi planlanan yerüstü ve yeraltı suyu kaynakları için içme-kullanma suyu havzası koruma planı Bakanlıkça veya Bakanlığın uygun görüşü ve koordinasyonunda aşağıda belirtilen ilgili idareler tarafından hazırlanır veya hazırlatılır:

a) Büyükşehir belediyelerine içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü suyu kaynakları için koruma planları, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlüklerince hazırlanır veya hazırlatılır ve Bakanlığa sunulur.

b) Büyükşehir belediyeleri haricindeki yerleşimlere içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü suyu kaynakları için koruma planları Bakanlıkça hazırlanır veya hazırlatılır.

c) Aynı yerüstü su kaynağından içme-kullanma suyu temin eden veya etmeyi planlayan birden fazla idare olması halinde koruma planı, Bakanlıkça hazırlanır veya hazırlatılır.

ç) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yeraltı suyu kaynakları için koruma planları, 7/4/2012 tarihli ve 28257 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanır

veya hazırlatılır.

(6) Bakanlıkça hazırlanan veya hazırlatılan veya ilgili idarece hazırlanan ve Bakanlığa sunulan taslak koruma planı, Bakanlıkça ilgili valiliğe/valiliklere iletilir. Havzadaki paydaşların bilgilendirilmesi için ilgili valilik tarafından 30 gün süreyle taslak koruma planı askıya çıkartılır ve Bakanlık internet sayfasında duyuru yapılır. 30 günlük askı süresi içerisinde taslak koruma planına ilişkin itirazlar ve görüşler; gerekçesi ve öneriler ile birlikte ilgili valiliğe iletilir. Askı süresi içerisinde iletilen görüş ve öneriler valilik tarafından, toplu bir şekilde Bakanlığa iletilir. Söz konusu taslak koruma planı, valilik/valiliklerdeki 30 günlük askı süresi ile eş zamanlı olarak Bakanlıkça ilgili Bakanlıkların görüşüne de sunulur, taslak koruma planına ilişkin itiraz, görüş ve önerileri alınır. Askı süresi içerisinde yapılmayan itirazlar dikkate alınmaz.

(7) Koruma planı, ilgili Bakanlıklardan gelen ve askı sürecinde iletilen görüş ve öneriler ile birlikte değerlendirilerek Bakanlıkça nihai hale getirilir. Nihai hale getirilen koruma planı, Tarım ve Orman Bakanı tarafından onaylanır ve yerel bir gazetede koruma planını hazırlayan kurum veya kuruluş tarafından yayımlanarak yürürlüğe girer.

(8) İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(9) Tüketicie ulaşan suyun kalitesi ve miktarını güvence altına almak için ihtiyaç duyulması halinde, idare tarafından içme-kullanma suyu havzası koruma planını da kapsayan içme suyu güvenliği planı hazırlanır. İçme suyu güvenliği planlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından belirlenir.

(10) 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine göre tabii göl, gölet ve rezervuarlar için oluşturulan özel hükümler ile içme-kullanma suyu temin edilen yeraltı su kaynakları için oluşturulan ve ilanı yapılan koruma alanları, içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar geçerliliğini korur.

(11) Her tür ve ölçekte planın hazırlanması, güncellenmesi ve uygulanmasında varsa içme-kullanma suyu havza koruma planları dikkate alınır.

(12) İçme-kullanma suyu havzalarında bulunan devlet, belediye ve kamuya ait arazilerde de içme-kullanma suyu havzası koruma planı hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yerüstü Suları İçin Koruma Esasları ve Koruma Alanları

Yerüstü suların kalitesinin korunmasına ilişkin esaslar

MADDE 7 – (1) İçme-kullanma suyu kaynağı olarak ilan edilmemiş su kaynaklarında Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde belirtilen ilke ve esaslar uygulanır.

(2) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** Bu Yönetmelik hükümleri;

a) İçme-kullanma suyu temin edilmesi planlanan doğal göllerde içme-kullanma suyu teminine ilişkin planlama raporunun onaylanması veya içme-kullanma suyunu kullanacak ilgili idare ile yatırımı yapacak kurum arasında protokol yapılması,

b) İçme-kullanma suyu temin edilmesi planlanan her türlü depolama tesislerinde ve regülatörlerde içme-kullanma suyu temini projesinin inşaat işinin yatırım programına alınması veya içme-kullanma suyunu kullanacak ilgili idare ile yatırımı yapacak kurum arasında protokol yapılması,

c) Hâlihazırda içme-kullanma suyu maksadı dışında işletilen depolamalı tesislerin ve regülatörlerin içme-kullanma suyu temini amacıyla kullanılmasına ilişkin olarak içmesuyu tahsis işlemlerinin tamamlanmasından sonra suyu kullanacak ilgili idare ile yatırımı yapacak kurum arasında protokol yapılması veya bu tesislerden ve regülatörlerden içme suyu teminine yönelik projenin inşaat işinin yatırım programına alınması,

ile uygulanmaya başlanır.

(3) **(Ek:RG-10/3/2020-31064)** Büyükşehir belediyelerine içme-kullanma suyu temin edilen yerüstü suyu kaynakları için koruma planları yürürlüğe girinceye kadar 2560 sayılı Kanun çerçevesinde büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlüklerince hazırlanan ve yürürlüğe giren havza koruma yönetmelikleri geçerlidir. **(Değişik cümle:RG-27/8/2020-31226)** Havza koruma yönetmeliği bulunmayan ve havza koruma yönetmeliği bulunsu dahi bu Yönetmelikte belirlenen sürede yönetmeliklerini revize ederek Bakanlığın uygun görüşüne sunmayan su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlükleri tarafından bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(4) **(Ek:RG-10/3/2020-31064)** Büyükşehir belediyeleri haricindeki yerleşimlere içme-kullanma suyu temin edilen yerüstü suyu kaynakları için koruma planları yürürlüğe girinceye kadar bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(5) **(Ek:RG-10/3/2020-31064)** Aynı yerüstü su kaynağından birden fazla idarece içme-kullanma suyu temininin sağlanması durumunda koruma planı yürürlüğe girinceye kadar bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Tabii göl, baraj gölü ve göletler için genel koruma esasları

MADDE 8 – (1) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlere artılsa dahi atıksuların doğrudan deşarjına izin verilmez.

(2) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlere doğrudan veya dolaylı olarak her türlü atık ve artıkların atılması yasaktır.

(3) İçme-kullanma suyu alma yapısına 300 metreden daha uzak olan yerlerde, sportif amaçlı olta balıkçılığına izin verilebilir.

(4) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerde yelkenli, kürekli veya akümülatör ile çalışan vasıtalar ve sallara izin verilebilir. Akaryakıt ile çalışan kayık, motor ve benzeri araçların ise kullanılmasına izin verilmez. Ancak, yöre halkının, güvenlik, toplu taşıma, su ürünleri istihsalı gibi gerekli ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, akaryakıt ile çalışacak su araçlarının kullanılmasına, içme-kullanma suyu alma yapısına 300 metreden daha yakın olmamak şartıyla izin verilebilir. Su ürünleri istihsaline ilişkin izinler (**Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064**) Bakanlık tarafından, güvenlik ve toplu taşıma gibi amaçlarla verilecek izinler ise Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile içme-kullanma suyu temin etmeleri halinde ilgili büyükşehir belediyeleri tarafından verilebilir. Verilecek izinler kapsamında kullanılacak araçlarda oluşabilecek her türlü atıksu ve sintine suyunun arıtıldıktan sonra bile içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlere boşaltılması yasaktır.

(5) (**Değişik:RG-10/3/2020-31064**) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerde su ürünleri yetiştiriciliği tesislerine izin verilmez. Ancak, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ekonomik bölge oluşturulan tabii göl, baraj gölü ve göletlerde, su ürünleri avcılığına ve maksimum su seviyesindeki göl alanı 75.000 hektardan büyük baraj göllerinde asgari su kotundaki göl alanının binde birine kadar alanda su ürünleri yetiştiriciliğine uygulama esasları çerçevesinde Bakanlıkça izin verilebilir. İçme-kullanma suyu alma yapısına 1000 metreden daha yakın olan alanlarda ve bu yapıların bulunduğu koylarda su ürünleri yetiştiriciliği yapılamaz.

(6) İçme-kullanma suyu temin edilen baraj göllerinin havzalarında oluşturulacak koruma alanları, memba yönündeki ilk baraj gölünün su toplama havzasında son bulur.

(7) (**Ek:RG-10/3/2020-31064**) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerin üzerinde yeni yol, köprü, viyadük ve benzeri yapılara izin verilmez.

Mutlak koruma alanı

MADDE 9 – (1) Mutlak koruma alanı, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerin, maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 300 metre genişliğindeki kara alanıdır. Söz konusu alanın sınırının içme-kullanma suyu havzası sınırını aşması hâlinde, mutlak koruma alanı, havza sınırında son bulur.

(2) İçme-kullanma suyu temin edilmesi amacıyla yapılması planlanan baraj gölü ve göletler ile su alınması planlanan tabii göllerin çevresinde, maksimum su seviyesinden itibaren içme-kullanma suyu alma yapısını merkez alan, yarıçapı 300 metre genişliğindeki alanın kara kısmındaki bölümü, içme-kullanma suyunu kullanan idare tarafından kamulaştırılır. İçme-kullanma suyunu kullanan idarece gerekli görülmesi durumunda yarıçapı 300 metre genişliğindeki alana ilave olarak mutlak koruma alanının bir kısmı veya tamamı kamulaştırılabilir.

(3) İçme-kullanma suyu projesine ve mevcut yapıların kanalizasyon sistemlerine ait mecburi teknik tesisler haricinde hiçbir yeni yapı yapılamaz.

(4) Hazine arazileri satılamaz. Hazine arazilerinde hiçbir yapı yapılamaz ve faaliyete izin verilemez. Bu araziler suyu kullanan idarelere tahsis edilir ve bu idareler tarafından ağaçlandırılır.

(5) Mevcut yapılar aynen korunur. Ancak, insan sağlığı ve çevrede telafisi mümkün olmayan neticelere yol açabilecek faaliyetlerin gerçekleştirildiği tesisler, tehlikeli atık bertaraf tesisi, tehlikeli madde deposu ve benzeri mevcut yapılar kaldırılır. Yapı inşaat alanında değişiklik yapmamak ve kullanım amacını değiştirmemek şartıyla gerekli bakım ve onarım yapılabilir. Mevcut yapılardan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslandırılan kurum ve kuruluşlarca riskli yapı olduğu tespit edilenler, inşaat alanında değişiklik yapmamak, kullanım amacını değiştirmemek ve üzerinde bulunduğu taşınmazları ifraz işlemine tabi tutmamak şartıyla yıkılarak yeniden inşa edilebilir. Parsel tevhidini ile yapı yoğunluğu, inşaat alanı ve emsal değeri arttırılamaz.

(6) Bu alanda belediye sınırı ve belediye mücavir alan sınırları içinde, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planları geçerlidir, imar planlarının gelişme alanlarındaki yapılaşmamış kısımların iptaline yönelik revizyon yapılır. İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar bu planlar kapsamında yoğunluk arttırıcı veya kirlilik arttırıcı kullanım değişikliğine yönelik imar değişikliği yapılamaz. 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çerçevesinde köy statüsünde iken belediye sınırları içine alınarak mahalle statüsüne geçen kırsal yerleşim alanlarında yeni yapı yapılamaz, meskûn doku korunur.

(7) Bu alanda köy gelişme alanı belirlenemez.

(8) Bu alanda, mevcut yapılardan kaynaklanan atıksular, kanalizasyon sistemi aracılığıyla öncelikli olarak havza dışına,

teknik ve ekonomik açıdan uygulanabilir olmaması durumunda orta ve uzun mesafeli koruma alanlarındaki uygun arıtma ile sonlanan atıksu altyapı tesisine verilir. Ancak, söz konusu yapılar; atıksuların kanalizasyon şebekesiyle toplanmasına imkân verecek yoğunlukta değil ise, 19/3/1971 tarihli ve 13783 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lağım Mecrası İnşası Mümkün Olmayan Yerlerde Yapılacak Çukurlara Ait Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sızdırmaz foseptiklerde toplanarak orta mesafeli koruma alanındaki, uzun mesafeli koruma alanındaki veya havza dışındaki arıtma ile sonlanan atıksu altyapı tesisine verilir. *Eğer bunlar mümkün değilse, içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar, atıksuların içme-kullanma suyu kaynağının su kalitesini olumsuz yönde etkilemeyecek seviyede ileri arıtmadan geçirilerek deşarjına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin verilebilir.*⁽²⁾

(9) Bu alanda atık ve artıkların boşaltılmasına, depolanmasına ve atık bertaraf tesislerine izin verilmez.

(10) İçme suyu projesine ve mevcut yapıların kanalizasyon sistemlerine ait mecburi teknik tesisler ile 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren uygulamalar haricinde hafriyat ve döküm yapılamaz. Bu alanlarda bulunan terk edilmiş maden ocaklarının doğal yapısının ikame edilmesi ve dolum sonrası ağaçlandırılması amacıyla inşaat ve yıkıntı atıkları ile karıştırılmamış hafriyat toprağı dökümüne izin verilebilir.

(11) Bu alan içinde, sportif amaçlı olta balıkçılığı ve piknik yapma ihtiyaçları için cepler teşkil edilebilir. Bu cepler içme-kullanma suyu alma yapısına 500 metreden daha yakın olamaz. 5/3/2013 tarihli ve 28578 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesire Yerleri Yönetmeliğı çerçevesinde belirlenmiş mesire yerlerine hiçbir yapı yapılmamak ve içme-kullanma suyu alma yapısına 500 metreden, kıyıya maksimum su seviyesinden itibaren 50 metreden daha fazla yaklaşmamak şartıyla izin verilebilir. Bu alanda oluşan insani ihtiyaçlar kısa mesafeli koruma alanındaki günübirlik tesislerden temin edilir.

(12) Mevcut ve yeni açılacak tarım alanlarında, **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064) Bakanlığın** denetiminde **(Ek ibare:RG-10/3/2020-31064)** mevcutta mutlak koruma alanında yaşayan yerleşik halkın zati ihtiyacını karşılamak amacı ile sadece organik tarım faaliyetlerine izin verilir. **(Mülga cümle:RG-10/3/2020-31064) (...)**

(13) **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064) Bakanlığın** kontrolünde mevcutta mutlak koruma alanında yaşayan yerleşik halkın zati ihtiyacını karşılamak amacı ile hayvancılık faaliyetlerine ve kontrollü otlatmaya izin verilebilir. **(Ek cümle:RG-10/3/2020-31064)** Bu fıkra kapsamında izin verilen hayvancılık amaçlı yapılardan kaynaklanan hayvansal atıkların sızdırmazlığı sağlanmış depolarda biriktirilerek ilgili mevzuat çerçevesinde bertaraf edilmesi zorunludur.

(14) Arazi ve toprak yapısının uygun olduğu alanlarda ağaçlandırma faaliyetleri yapılabilir.

(15) Yeni akaryakıt istasyonlarına, gaz dolum istasyonlarına ve kimyasal madde depolarına, sıvı ve katı yakıt depolarına izin verilmez. Mevcut akaryakıt istasyonları ve gaz dolum istasyonları TSE’nin ilgili standartlarına uygun hale getirilinceye kadar kapatılır. Standartlara uygun hale getirilen istasyonlarda akaryakıt ve gaz satışı dışında dinlenme tesisi, oto yıkama, bakım, yağ değişimi ve benzeri faaliyetlere izin verilmez.

(16) Mevcut yol güzergâhlarında bakım ve onarım çalışmaları, su kalitesini ve miktarını olumsuz etkilemeyecek şekilde yapılabilir. Mevcut karayolu altyapılarının korunması amacıyla ihtiyaç duyulan istinat duvarı, menfez gibi sanat yapıları yapılabilir. Kamu yararı gözetilerek ve ekonomik olarak başka alternatifin olmaması durumunda, yeni karayollarının yapımına karayollarından kaynaklanan kirliliğın içme-kullanma suyu kaynağına ulaşmasını engelleyecek gerekli tedbirlerin alınması şartıyla Bakanlık uygun görüşü ile izin verilebilir. Dinlenme tesisi, servis istasyonu, akaryakıt istasyonu ve benzeri tesisler yapılamaz.

(17) Madencilik faaliyetlerine izin verilmez.

(18) **(Ek:RG-10/3/2020-31064)** Güneş enerji santrali, rüzgâr enerji santrali, hidroelektrik santrali, termik santral, gazlaştırma tesisi, biyogaz tesisi ve biyokütle tesisi kurulmasına izin verilmez.

Kısa mesafeli koruma alanı

MADDE 10 – (1) Kısa mesafeli koruma alanı, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerin, mutlak koruma alanı sınırından itibaren yatayda 700 metre genişliğindeki kara alanıdır. Söz konusu alan sınırının, içme-kullanma suyu havzası sınırını aşması hâlinde, kısa mesafeli koruma alanı havza sınırında son bulur.

(2) Mevcut yapılar aynen korunur. Ancak, insan sağlığı ve çevrede telafisi mümkün olmayan neticelere yol açabilecek faaliyetlerin gerçekleştirildiğı tesisler, tehlikeli atık bertaraf tesisi, tehlikeli madde deposu ve benzeri mevcut yapılar kaldırılır. Yapı inşaat alanında değişiklik yapmamak ve kullanım amacını değiştirmemek şartıyla gerekli bakım ve onarım yapılabilir. Mevcut yapılardan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslandırılan kurum ve kuruluşlarca riskli yapı olduğu tespit edilenler, inşaat alanında değişiklik yapmamak, kullanım amacını değiştirmemek ve üzerinde bulunduğu taşınmazları ifraz işlemine tabi tutmamak şartıyla yıkılarak yeniden inşa edilebilir. Parsel tevhibi ile yapı yoğunluğu, inşaat alanı ve emsal değeri arttırılamaz.

(3) Köy yerleşik alanı ve civarı sınırları içerisinde ve köy gelişme ihtiyacına yönelik köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli ikamet edenler için barınma ihtiyacını karşılamak amacı ile yapılacak yapılar, köyün genel ihtiyaçlarına yönelik yapılacak köy

konağı, ibadethane, okul, spor alanı, harman yeri, pazar yeri, sağlık ocağı, sağlık evi, PTT, karakol, bakkal gibi yapılara ve ifraz uygulamalarına; imar planı veya köy yerleşme planı yapılmış ise bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki plan hükümlerine göre; imar planı veya köy yerleşme planı yapılmamış ise Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde izin verilebilir.

(4) Bu alanda belediye sınırı ve belediye mücavir alan sınırları içinde, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planları geçerlidir, imar planlarının gelişme alanındaki yapılaşmamış kısımların iptaline yönelik revizyon yapılır. İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar bu planlar kapsamında yoğunluk arttırıcı veya kirlilik arttırıcı kullanım değişikliğine yönelik imar değişikliği yapılamaz. **(Danıştay Altıncı Dairesinin 16/3/2022 tarihli ve E.:2019/15571; K.:2022/3150 sayılı kararı ile iptal cümle; Danıştay İDDK'nın 16/10/2023 tarihli E.:2022/2453, K.:2023/1933 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.)**

(5) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** İskân dışı alanlarda herhangi bir yapılaşmaya izin verilmez. Ancak, bu alanların 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında kalması halinde bu alanlarda sadece toprak koruma ve sulamaya yönelik altyapı tesislerine izin verilir. Tarım arazileri için yapılacak ifraz uygulamalarında 5403 sayılı Kanun hükümleri esas alınır.

(6) Yeni sanayi tesisi kurulmasına izin verilmez.

(7) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** Günöbirlik turizm tesisleri dışında yeni turizm tesislerine izin verilmez. Günöbirlik turizm tesislerine ise kapalı kısımlarının toplam alanı 100 metrekareyi geçmemek şartıyla sadece Mesire Yerleri Yönetmeliği çerçevesinde belirlenmiş mesire yerlerinde ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planlarında yer alan rekreasyon alanlarında izin verilebilir. Yürürlükteki mesire yeri gelişim ve yönetim planları ile imar planları, bu fıkrada günöbirlik tesisler için belirlenen yapılaşma şartlarına uygun olarak revize edilir.

(8) Bu alanda, mevcut yerleşim ve sanayi tesisleri **(Danıştay Altıncı Dairesinin 16/3/2022 tarihli ve E.:2019/15571; K.:2022/3150 sayılı kararı ile iptal ibare; Danıştay İDDK'nın 16/10/2023 tarihli E.:2022/2453, K.:2023/1933 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.)** kaynaklanan atıksular, kanalizasyon sistemi aracılığıyla öncelikli olarak havza dışına, teknik ve ekonomik olarak mümkün olmaması durumunda orta ve uzun mesafeli koruma alanlarındaki uygun arıtma ile sonlanan atıksu altyapı tesisine verilir. Ancak, söz konusu yapılar; atıksuların kanalizasyon şebekesiyle toplanmasına imkân verecek yoğunlukta değil ise, Lağım Mecrası İnşası Mümkün Olmayan Yerlerde Yapılacak Çukurlara Ait Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sızdırmaz foseptiklerde toplanarak orta mesafeli koruma alanındaki, uzun mesafeli koruma alanındaki veya havza dışındaki arıtma ile sonlanan atıksu altyapı tesisine verilir. **(Danıştay Altıncı Dairesinin 16/3/2022 tarihli ve E.:2019/15571; K.:2022/3150 sayılı kararı ile iptal cümle; Danıştay İDDK'nın 16/10/2023 tarihli E.:2022/2453, K.:2023/1933 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.)**

(9) Bu alanda atık ve artıkların boşaltılmasına, depolanmasına ve atık bertaraf tesislerine izin verilmez.

(10) İçme suyu projesine ve mevcut yapıların kanalizasyon sistemlerine ait mecburi teknik tesisler, 2863 sayılı Kanun kapsamına giren uygulamalar ile *bu madde kapsamında izin verilen yeni yapıların inşası*⁽²⁾ haricinde hafriyat ve döküm yapılamaz. Bu alanlarda bulunan terk edilmiş maden ocaklarının doğal yapısının ikame edilmesi ve dolum sonrası ağaçlandırılması amacıyla inşaat ve yıkıntı atıkları ile karıştırılmamış hafriyat toprağı dökümüne izin verilebilir.

(11) Mevcut ve yeni açılacak tarım alanlarında, **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlığın denetiminde sadece organik tarım faaliyetlerine izin verilir. **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlık tarafından yetki verilmiş kontrol ve sertifikasyon kuruluşunun görüşleri doğrultusunda organik tarım yapılamayacağının teknik olarak raporlandığı durumlarda, **(Danıştay Altıncı Dairesinin 16/3/2022 tarihli ve E.:2019/15571; K.:2022/3150 sayılı kararı ile iptal ibare; Danıştay İDDK'nın 16/10/2023 tarihli E.:2022/2453, K.:2023/1933 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.)**

(12) **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlığın kontrolünde yerleşik halkın zati ihtiyacını karşılamak amacı ile hayvancılık faaliyetlerine ve kontrollü otlatmaya izin verilebilir. **(Ek cümle:RG-10/3/2020-31064)** Bu fıkra kapsamında izin verilen hayvancılık amaçlı yapılardan kaynaklanan hayvansal atıkların sızdırmazlığı sağlanmış depolarda biriktirilerek ilgili mevzuat çerçevesinde bertaraf edilmesi zorunludur.

(13) Yeni akaryakıt istasyonlarına, gaz dolum istasyonlarına ve kimyasal madde depolarına, sıvı ve katı yakıt depolarına izin verilmez. Mevcut akaryakıt istasyonları ve gaz dolum istasyonları TSE'nin ilgili standartlarına uygun hale getirilinceye kadar kapatılır. Standartlara uygun hale getirilen istasyonlarda akaryakıt ve gaz satışı dışında dinlenme tesisi, oto yıkama, bakım, yağ değişimi ve benzeri faaliyetlere izin verilmez.

(14) Mevcut yol güzergâhlarında bakım ve onarım çalışmaları, su kalitesini ve miktarını olumsuz etkilemeyecek şekilde yapılabilir. Mevcut karayolu altyapılarının korunması amacıyla ihtiyaç duyulan istinat duvarı, menfez gibi sanat yapıları yapılabilir. Kamu yararı gözetilerek ve ekonomik olarak başka bir alternatifin olmaması durumunda, yeni karayollarının yapımına ve söz konusu karayolunun erişme kontrollü karayolu olması halinde, bu yol üzerinde yer alan ve ayrılmaz parçası

niteliği taşıyan erişme kontrollü karayolu hizmet tesislerinin yapımı, bakımı ve işletimine veya işlettilmesine; karayollarından kaynaklanan kirliliğin içme-kullanma suyu kaynağına ulaşmasını engelleyecek gerekli tedbirlerin alınması şartıyla Bakanlık uygun görüşü ile izin verilebilir. Dinlenme tesisi, servis istasyonu, akaryakıt istasyonu ve benzeri tesisler yapılamaz.

(15) Madencilik faaliyetlerine izin verilmez.

(16) **(Ek:RG-10/3/2020-31064)** Güneş enerji santrali, rüzgâr enerji santrali, hidroelektrik santrali, termik santral, gazlaştırma tesisi, biyogaz tesisi ve biyokütle tesisi kurulmasına izin verilmez.

Orta mesafeli koruma alanı

MADDE 11 – (1) Orta mesafeli koruma alanı, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerin, kısa mesafeli koruma alanı sınırından itibaren yatayda 1000 metre genişliğindeki kara alanıdır. Söz konusu alan sınırının, içme-kullanma suyu havzası sınırını aşması hâlinde, orta mesafeli koruma alanı havza sınırında son bulur.

(2) Mevcut yapılar aynen korunur. Ancak, insan sağlığı ve çevrede telafisi mümkün olmayan neticelere yol açabilecek faaliyetlerin gerçekleştirildiği tesisler, tehlikeli atık bertaraf tesisi, tehlikeli madde deposu ve benzeri mevcut yapılar kaldırılır. Yapı inşaat alanında değişiklik yapmamak ve kullanım amacını değiştirmemek şartıyla gerekli bakım ve onarım yapılabilir.

(3) Köy yerleşik alanı ve civarı sınırları içerisinde ve köy gelişme ihtiyacına yönelik köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli ikamet edenler için barınma ihtiyacını karşılamak amacı ile yapılacak yapılar, köyün genel ihtiyaçlarına yönelik yapılacak köy konağı, ibadethane, okul, spor alanı, harman yeri, pazar yeri, sağlık ocağı, sağlık evi, PTT, karakol, bakkal gibi yapılara ve ifraz uygulamalarına; imar planı veya köy yerleşme planı yapılmış ise bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki plan hükümlerine göre; imar planı veya köy yerleşme planı yapılmamış ise Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde izin verilebilir.

(4) Bu alanda belediye sınırı ve belediye mücavir alan sınırları içinde, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planları aynen geçerlidir. İçme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar bu planlar kapsamında yoğunluk arttırıcı veya kirlilik arttırıcı kullanım değişikliğine yönelik imar değişikliği yapılamaz. Ancak 6360 sayılı Kanun çerçevesinde köy statüsünde iken belediye sınırları içine alınarak mahalle statüsüne geçen kırsal yerleşim alanlarının mahalle olarak bağlandığı tarihteki nüfusları ve bu nüfusların doğal artışı için ihtiyaç duyulan yapılaşmaya izin verilebilir.

(5) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** İskân dışı alanlarda tarımsal amaçlı yapılar dışında herhangi bir yapıya izin verilmez. Bu alanda yapılacak tarımsal amaçlı yapılara ise Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde izin verilebilir. Bu alandaki tarım arazileri için yapılacak ifraz uygulamalarında 5403 sayılı Kanun hükümleri esas alınır.

(6) Yeni sanayi tesisi kurulmasına izin verilmez.

(7) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** Günöbirlik turizm tesisleri dışında yeni turizm tesislerine izin verilmez. Günöbirlik turizm tesislerine ise kapalı kısımlarının toplam alanı 100 metrekareyi geçmemek şartıyla sadece Mesire Yerleri Yönetmeliği çerçevesinde belirlenmiş mesire yerlerinde ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planlarında yer alan rekreasyon alanlarında izin verilebilir. Yürürlükteki mesire yeri gelişim ve yönetim planları ile imar planları, bu fıkrada günöbirlik tesisler için belirlenen yapılaşma şartlarına uygun olarak revize edilir.

(8) Kentsel atıksular öncelikle havza dışına veya uzun mesafeli koruma alanındaki arıtma ile sonlanan atıksu altyapı tesisine verilir. Ancak kentsel atıksuların tarımsal sulama suyu amaçlı yeniden kullanılmasına ilgili mevzuattaki standartlara uygun artırılması şartı ile **(Mülga ibare:RG-10/3/2020-31064)** (...) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün görüşü alınarak Bakanlıkça izin verilir. Kentsel atıksuların, teknik ve ekonomik olarak havza dışına çıkarılmasının veya yeniden kullanımının mümkün olmadığı hallerde, içme-kullanma suyu kaynağının su kalitesini olumsuz yönde etkilemeyecek seviyede arıtılarak deşarjına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin verilebilir.

(9) Bu alanda atık ve artıkların boşaltılmasına, depolanmasına ve atık bertaraf tesislerine izin verilmez. Bu alanlarda bulunan terk edilmiş maden ocaklarının doğal yapısının ikame edilmesi ve dolum sonrası ağaçlandırılması amacıyla inşaat ve yıkıntı atıkları ile karıştırılmamış hafriyat toprağı dökümüne izin verilebilir.

(10) Tarım alanlarında, **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlığın kontrolünde organik tarım faaliyetlerine veya iyi tarım uygulamalarına geçilmesi teşvik edilir.

(11) **(Danıştay Altıncı Dairesinin 16/3/2022 tarihli ve E.:2019/15571; K.:2022/3150 sayılı kararı ile iptal fıkra; Danıştay İDDK'nın 16/10/2023 tarihli E.:2022/2453, K.:2023/1933 sayılı Onama kararı ile mezkûr karar kesinleşmiştir.)**

(12) Yeni akaryakıt istasyonlarına, gaz dolum istasyonlarına ve kimyasal madde depolarına, sıvı ve katı yakıt depolarına izin verilmez. Mevcut akaryakıt istasyonları ve gaz dolum istasyonları TSE'nin ilgili standartlarına uygun hale getirilinceye kadar kapatılır. Standartlara uygun hale getirilen istasyonlarda akaryakıt ve gaz satışı dışında dinlenme tesisi, oto yıkama, bakım, yağ değişimi ve benzeri faaliyetlere izin verilmez.

(13) Mevcut yol güzergâhlarında bakım ve onarım ile genişletme çalışmaları, su kalitesini ve miktarını olumsuz

etkilemeyecek şekilde yapılabilir. Mevcut karayolu altyapılarının korunması amacıyla ihtiyaç duyulan istinat duvarı, menfez gibi sanat yapıları yapılabilir. Bu alandan geçecek olan ulaşım altyapısının sadece ulaşım ile ilgili işlevlerine ve söz konusu ulaşım altyapısının erişme kontrollü karayolu olması halinde, bu yol üzerinde yer alan ve ayrılmaz parçası niteliği taşıyan erişme kontrollü karayolu hizmet tesislerinin yapımı, bakımı ve işletimine/işlettirilmesine karayollarından kaynaklanan kirliliğin içme-kullanma suyu kaynağına ulaşmasını engelleyecek gerekli tedbirlerin alınması şartıyla izin verilebilir. Dinlenme tesisi, akaryakıt istasyonu ve benzeri tesisler yapılamaz.

(14) 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetlerine izin verilir.

(15) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** Termik santral, gazlaştırma tesisi, biyogaz tesisi ve biyokütle tesisi kurulmasına izin verilmez, gerekli çevresel altyapı önlemlerinin alınması şartıyla güneş enerji santrali, rüzgâr enerji santrali ve hidroelektrik santrali kurulmasına izin verilebilir.

Uzun mesafeli koruma alanı

MADDE 12 – (1) Uzun mesafeli koruma alanı, içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan tabii göl, baraj gölü ve göletlerin mutlak, kısa ve orta mesafeli koruma alanlarının dışında kalan içme-kullanma suyu havzasının bütünüdür.

(2) Köy yerleşik alanı ve civarı sınırları içerisinde, köy gelişme ihtiyacına yönelik barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılacak yapılar ile köyün genel ihtiyaçlarına yönelik yapılacak sosyal ve ticari tesisler kapsamındaki köy konağı, ibadethane, okul, spor alanı, harman yeri, pazar yeri, sağlık ocağı, sağlık evi, PTT, karakol, ticarethane, mezarlık gibi yapılara ve ifraz uygulamalarına, imar planı veya köy yerleşim planı yapılmış ise bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planı hükümlerine göre; imar planı veya köy yerleşim planı yapılmamış ise Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde izin verilir.

(3) İskân dışı alanlarda yapılacak yapılara ve ifraz uygulamalarına Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde izin verilir. Bu alandaki tarım arazileri için yapılacak ifraz uygulamalarında 5403 sayılı Kanun hükümleri esas alınır.

(4) Bu alanda belediye sınırı ve belediye mücavir alan sınırları içinde, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlükteki imar planları aynen geçerlidir. Mevcut imar planlarında; su kalitesi ve miktarını olumsuz yönde etkilememesi, gerekli çevresel altyapı ve kirlenme kontrolü tedbirlerinin yerine getirilmesi şartıyla ve Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşleri ile değişiklik yapılabilir.

(5) Kentsel atıksular havza dışındaki arıtma ile sonlanan atıksu altyapı tesisine verilir. Ancak kentsel atıksuların tarımsal sulama suyu amaçlı yeniden kullanılmasına ilgili mevzuattaki standartlara uygun arıtılması şartı ile **(Mülga ibare:RG-10/3/2020-31064)** (...) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün görüşü alınarak Bakanlıkça izin verilir. Kentsel atıksuların, teknik ve ekonomik olarak havza dışına çıkarılmasının veya yeniden kullanımının mümkün olmadığı hallerde, içme-kullanma suyu kaynağının su kalitesini olumsuz yönde etkilemeyecek seviyede arıtılarak deşarjına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin verilebilir.

(6) Maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 2000 ile 5000 metre arasında kalan kısımlarda, tehlikeli atık ve madde üretmeyen ve depolamayan, endüstriyel atıksu oluşturmayan sanayi tesislerine izin verilebilir. Maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 5000 metreden sonra yeni sanayi tesislerine, yedinci fıkra da belirtilen şartların yerine getirilmesi durumunda izin verilebilir.

(7) Bu alandaki, mevcut ve yeni sanayi tesislerinden kaynaklanan atıksular, ilgili mevzuattaki standartlarda arıtılarak havza dışına çıkartılır. **(Danıştay Altıncı Dairesinin 9/3/2022 tarihli ve E.:2019/15572; K.:2022/2834 sayılı kararı ile iptal cümle; Endüstriyel atıksuların havza dışına çıkarılmasının mümkün olmadığı durumlarda, içme-kullanma suyu kaynağının su kalitesini olumsuz yönde etkilemeyecek seviyede arıtılarak deşarjına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin verilebilir.)**

(8) Uzun mesafeli koruma alanının, maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 5000 metreden daha uzakta olan kısımlarında, 26/3/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak inşa edilmesi ve işletilmesi şartlarıyla düzenli katı atık depolama ve bertaraf alanlarına Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü ile izin verilir. Oluşacak sızıntı suları havza dışındaki arıtma ile sonlanan atıksu altyapı tesisine verilir. **(Danıştay Altıncı Dairesinin 9/3/2022 tarihli ve E.:2019/15572; K.:2022/2834 sayılı kararı ile iptal cümle; Ancak sızıntı sularının teknik ve ekonomik sebeplerle havza dışına çıkarılmasının mümkün olmadığı durumlarda, içme-kullanma suyu kaynağının su kalitesini olumsuz yönde etkilemeyecek seviyede ileri arıtmadan geçirilerek deşarjına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin verilir.)**

(9) Tarım alanlarında, **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlığın kontrolünde organik tarım faaliyetlerine veya **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** İyi Tarım Uygulamalarına geçilmesi teşvik edilir.

(10) **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlığın kontrolünde hayvancılık faaliyetlerine ve otlatmaya izin verilir. **(Ek cümle:RG-10/3/2020-31064)** Hayvancılık işletmelerinden kaynaklı hayvansal atık ve atıksuların ilgili mevzuatlar

doğrultusunda bertaraf edilmesi zorunludur.

(11) Mevcut akaryakıt istasyonları ve gaz dolum istasyonları TSE'nin ilgili standartlarına uygun hale getirilinceye kadar kapatılır. Bu alanda TSE'nin ilgili standartlarına uygun olmak şartıyla yeni akaryakıt istasyonu kurulabilir.

(12) Mevcut yol güzergâhlarında bakım, onarım ve genişletme çalışmaları ile yeni karayolu yapımına su kalitesini ve miktarını olumsuz etkilemeyecek şekilde izin verilebilir. Karayolu altyapılarının korunması amacıyla ihtiyaç duyulan istinat duvarı, menfez gibi sanat yapıları yapılabilir.

(13) 3213 sayılı Kanun çerçevesinde madencilik faaliyetlerine izin verilir.

(14) **(Değişik:RG-10/3/2020-31064)** Gerekli çevresel altyapı önlemlerinin alınması şartıyla güneş enerji santrali, rüzgâr enerji santrali ve hidroelektrik santrali kurulmasına izin verilebilir. **(Danıştay Dördüncü Dairesinin 7/12/2023 tarihli ve E.: 2023/11520 K.:2023/6874 sayılı kararı ile iptal cümle: Maksimum su seviyesinden itibaren yatayda 5000 metreden sonra termik santral, gazlaştırma tesisi, biyogaz tesisi ve biyokütle tesisi kurulmasına, bu tesislerden kaynaklanan atıksuların ilgili mevzuat standartlarında arıtdıktan sonra havza dışına çıkarılması şartıyla izin verilebilir.)**

Dere, çay ve nehirler için genel esaslar ve koruma alanı

MADDE 13 – (1) İçme-kullanma suyu temin edilen ve temin edilmesi planlanan dere, çay ve nehirlerin korunması amacıyla, regülatör, bent ve benzeri içme-kullanma suyu alma yapısını merkez alan, yarıçapı 300 metre genişliğindeki memba tarafındaki bölge, içme-kullanma suyunu kullanan idare tarafından kamulaştırılır. Bu alanda, içme-kullanma suyu projesine ait mecburi teknik tesisler haricinde hiçbir yapı yapılamaz ve faaliyete izin verilemez. Söz konusu dere, çay ve nehirlerden su alınarak faaliyetine izin verilmiş olan su ürünleri yetiştiricilik tesislerinin müktesep hakları saklıdır.

(2) İçme-kullanma suyu alma yapısının memba yönündeki ilk su yapısında son bulmak şartıyla, içme-kullanma suyu su alma yapısından itibaren maksimum 2000 metre mesafede, arıtılsa dahi atıksu deşarjına izin verilmez, ilgili mevzuattaki standartlara uygun arıtılmış atıksular su alma yapısının mansabına bir kollektör ile deşarj edilebilir. Ancak, atıksuların içme-kullanma suyu kaynağının su kalitesini olumsuz yönde etkilemeyecek seviyede ileri arıtmadan geçirilerek deşarjına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından izin verilebilir.

(3) İçme-kullanma suyu alma yapısının memba yönündeki ilk su yapısında son bulmak şartıyla, içme-kullanma suyu su alma yapısından itibaren maksimum 2000 metre mesafedeki alan ile dere, çay ve nehirlerin şev üstünden sağ ve sol sahil kıyı çizgisinden itibaren 15 metre genişliğindeki alanda atık ve artıkların boşaltılmasına, depolanmasına ve atık bertaraf tesislerine izin verilmez.

(4) İçme-kullanma suyu temin edilen ve edilmesi planlanan dere, çay ve nehirlerin membasındaki su toplama alanına ilişkin olarak, içme-kullanma suyunu kullanan idare tarafından koruma planı hazırlanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yeraltı Suları İçin Koruma Esasları ve Alanları

Yeraltı suları için genel koruma esasları ve koruma alanları

MADDE 14 – (1) İçme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yer altı suyu kütlelerinin kalite durumu İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik eklerinde yer alan parametre listesi ve standartları dikkate alınarak Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslara göre değerlendirilir.

(2) İçme-kullanma suyu temin edilen kuyu, pınar, kaynak, kaptaj, tünel, galeri ve benzeri yapılarda İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelikte yer alan kalite parametreleri ve standartları dikkate alınarak izleme yapılır. İzleme, büyükşehir belediye sınırları içerisinde büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlüklerince, diğer alanlarda ise Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne yapılır.

(3) İçme-kullanma suyu temin edilen yeraltı sularının koruma alanları ve esasları, Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmeliğe göre Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.

(4) İçme-kullanma suyu temin edilen yeraltı sularının korunmasına yönelik tedbirlerin alınmasına rağmen yeraltı suyunun kalite standartlarını sağlamadığı ve risk altında olduğunun belirlendiği, ancak içme-kullanma suyunun söz konusu yeraltı su kütlesinden temin edilmesinin zorunlu olduğu durumlarda, bu alanlara ilişkin içme-kullanma suyu havzası koruma planı Bakanlığın koordinasyonunda ilgili kurumların görüşleri alınarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne hazırlanır veya hazırlatılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetim, İdari Yaptırım, Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim ve idari yaptırım

MADDE 15 – (1) Büyükşehir belediyelerine içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan yerüstü suyu kaynaklarının havzalarındaki denetim faaliyetlerinden 23/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun çerçevesinde büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri

genel müdürlükleri ve 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sorumludur. Yapılacak denetimlerde atıksuların bertarafına ilişkin tespit edilen aykırı hususlar 2872 sayılı Kanun kapsamında işlem yapılmak üzere ilgili valiliğe bildirilir.

(2) 2872 sayılı Kanun çerçevesinde büyükşehir belediyeleri haricindeki yerleşimlere içme-kullanma suyu temin edilen su havzalarındaki faaliyetler sonucu oluşan atıksulara ilişkin denetim faaliyetlerinden Çevre ve Şehircilik Bakanlığı sorumludur.

(3) İçme-kullanma suyu havzalarında, hayvansal ve kimyasal gübre ve zirai ilaç kullanımına ilişkin denetimler **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Bakanlık tarafından öncelikli olarak yapılır.

(4) İçme-kullanma suyu havzalarındaki her türlü imar faaliyetlerinin imar mevzuatına uygunluğunun denetimi, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa istinaden Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, büyükşehir belediyesi ve diğer belediyelerin görev ve sorumluluğundadır.

(5) Koruma planı yürürlüğe girmiş olan içme-kullanma suyu havzalarında yapılan denetimlerle ilgili en geç altı ayda bir, denetimi yapan idare tarafından Bakanlığa raporlama yapılır.

Diğer hükümler

MADDE 16 – (1) 2560 sayılı Kanun gereği, büyükşehir belediyelerince içme-kullanma suyu alınan havzaların korunması için yapılacak düzenlemelerde Bakanlığın uygun görüşü alınır.

(2) İçme-kullanma suyu havzalarında koruma planı hazırlanıncaya kadar bu Yönetmelik hükümleri mevcut ve yeni hazırlanacak imar ve çevre düzeni planlarına aynen işlenir.

(3) İçme-kullanma suyu havzalarında bulunan kamuya ait arazilerde de içme-kullanma suyu havzası koruma planı hazırlanıncaya kadar bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Uyum süreleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Büyükşehir belediyeleri, içme-kullanma suyu havzaları için yürürlükteki mevzuat düzenlemelerini, bu Yönetmeliğin madencilik faaliyetlerine ilişkin hükümleri çerçevesinde en geç bir yıl içerisinde revize eder ve görüş alınmak üzere Bakanlığa sunar.

(2) Yerüstü suyu kaynakları için içme-kullanma suyu havzaları koruma planları, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç beş yıl içinde hazırlanarak Bakanlığa sunulur. İçme-kullanma suyu temin edilen yerüstü suyu kaynaklarına ilişkin koruma planının beş yıl içinde hazırlanmaması durumunda **(Mülga ibare:RG-10/3/2020-31064)** (...) içme-kullanma suyu havzası koruma planı Bakanlıkça hazırlanır veya hazırlatılır, bedeli içme-kullanma suyunu kullanan idareden tahsil edilir.

Uyum şartı

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-27/8/2020-31226)

(1) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlüklerince hazırlanan ve yürürlüğe giren havza koruma yönetmeliklerinin geçerliliklerinin devam edebilmesi, bahse konu yönetmeliklerin, bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 (bir) yıl içerisinde bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde revize edilerek, 2560 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında Bakanlığın uygun görüşüne sunulması şartına bağlıdır. Havza koruma yönetmeliklerini 1 (bir) yıl içerisinde uygun görüş sunmayan su ve kanalizasyon idareleri genel müdürlükleri tarafından, bu sürenin sona ermesinden itibaren, bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini **(Değişik ibare:RG-10/3/2020-31064)** Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

(1) Danıştay OnDördüncü Dairesinin 3/7/2018 tarihli ve Esas No:2017/4472 sayılı kararı ile Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesi, aynı maddenin yedinci fıkrasında yer alan “her parselde” ifadesi, aynı maddenin onbirinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “İyi Tarım Uygulamaları Koduna uyulması şartıyla tarımsal faaliyetlere izin verilebilir.” ifadesi yönünden yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

(2) Danıştay OnDördüncü Dairesinin 3/7/2018 tarihli tarihli ve Esas No:2017/4471 sayılı kararı ile Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasının son cümlesi, onikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “yapılacak yapılara ve” ifadesi, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ile bu madde kapsamında izin verilen yeni yapılardan” ifadesi ile üçüncü cümlesi ve onuncu fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ile bu madde kapsamında izin verilen yeni yapıların inşası” ifadesi, 11 inci maddesinin onbirinci fıkrası yönünden yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	28/10/2017	30224
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	10/3/2020	31064
2.	27/8/2020	31226